REHBERLİK SERVİSİ TANITIMI

REHBERLİK TÜRLERİ

- BİREY SAYISINA GÖRE REHBERLİK
  - BİREYSEL REHBERLİK
  - GRUP REHBERLİĞİ
- TEMEL İŞLEVLERİNE GÖRE REHBERLİK
  - UYUM SAĞLAYICI REHBERLİK
  - YÖNELTİCİ REHBERLİK
  - AYARLAYICI REHBERLİK
  - GELİŞTİRİCİ REHBERLİK
  - ÖNLEYİCİ REHBERLİK
  - TAMAMLAYICI REHBERLİK
- HİZMET ALANLARINA GÖRE REHBERLİK
  - EĞİTİM ALANINDA REHBERLİK
  - SAĞLIK ALANINDA REHBERLİK
  - SOSYAL YARDIM ALANINDA REHBERLİK
  - ENDÜSTRİDE REHBERLİK
- PROBLEM ALANLARINA GÖRE REHBERLİK
  - EĞİTSEL REHBERLİK
  - MESLEKİ REHBELİK
  - KİŞİSEL REHBERLİK
- EĞİTİM KADEMELERİNE GÖRE REHBERLİK
  - OKUL ÖNCESİ REHBERLİK
  - İLKÖĞRETİMDE REHBERLİK
  - ORTAÖĞRETİMDE REHBERLİK
  - YÜKSEKÖĞRETİMDE REHBERLİK

1-Psikolojik Danışma ve Rehberlik Nedir?

Rehberlik,

- ✓ bireyin kendini anlaması,
- ✓ problemlerini çözmesi,
- ✓ gerçekçi kararlar alması,
- ✓ kapasitelerini geliştirmesi,
- ✓ çevresine dengeli ve sağlıklı bir uyum yapması ve böylece kendini gerçekleştirmesi için,uzman kişilerce bireye yapılan psikolojik yardımlardır.

2- Psikolojik Danışma ve Rehberlik Ne Değildir?

Psikolojik danışma ve rehberlik yardımı bireye tek yönlü olarak doğrudan yapılan bir yardım değildir.

Psikolojik danışma ve rehberliğin temelinde bireye acımak, onu kayırmak, her sıkıntıya düştüğünde bireye kanat germek gibi bir anlayış yoktur.

Psikolojik danışma ve rehberlik bireyin sadece duygusal yanı ile ilgilenmez.

Psikolojik danışma ve rehberlikte kullanılan bütün yöntemler ve teknikler amaç değil, sadece araçtır.

Psikolojik danışma ve rehberlik bir disiplin görevi <u>değildir</u>; rehberlik <u>yargılamaz</u> ve <u>ceza vermez.</u>

Rehberlik yardımı sadece “sorunlu” öğrencilere verilen bir yardım değildir.

Psikolojik danışma ve rehberlik her türlü problemi hemen çözebilecek **sihirli bir güce** sahip değildir.

3- Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetlerinin Amacı Nedir?

- Okul öncesi eğitim ve ilköğretimde hizmetler genel olarak; öğrencinin kendisi, öğretmeni/öğretmenleri ve ailesi tarafından yetenek, beceri ve diğer özelliklerinin fark edilmesine, öğrencinin yetiştiği ortamın iyileştirilmesine, bireysel ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesine, **etkili öğrenme ve çalışma becerileri ile motivasyonlarının artırılmasına**, ilköğretim sonrası eğitime ve orta öğretime devam edemeyecekler için mesleğe yönlendirmeye yöneliktir.

4-Psikolojik Danışma Ve Rehberliğin Dayandığı Temel İlkeler

- Her birey seçme özgürlüğüne sahiptir.

Rehberlik, bireye seçme özgürlüğü tanıyan çevrelerde var olabilir. Rehberliğin görevi, bireyin bu özgürlüğünü kullanabilmesi için seçenekleri algılayabilmesine ve doğru tercihler yapmasına yardımcı olmaya çalışmaktır.

➔ İnsan Saygıya Değer Bir Varlıktır.

"Rehberlik ve Psikolojik Danışma Birimi"
bütün öğrencileri eşit kabul eder, değer verir ve özen gösterir.

ÇÜNKÜ İNSAN DEĞERLİDİR.

➔ Rehberlik Hizmetlerinde Gönüllülük Esastır.

Rehberlik hizmetleri, birinci derecede bireyi hedef alır. Bireyin iç dünyasının daha iyi anlaşılması amacını güden hizmetlerdir. Bu nedenle bu hizmetten yararlanmak kişinin isteğine bırakılmalıdır.

➔ Rehberlik Hizmetleri Bir Süreçtir.

Gelişim doğumdan ölüme kadar devam eden bir süreçtir ve bu süreçte her gelişim basamağının kendine özgü görevlerinin yerine getirilmesinde bireyler zaman zaman yardıma ihtiyaç duyabilirler. Bu nedenle rehberliği sadece belli yaş dönemlerine özgü bir hizmet olarak görmemek, ihtiyacı olan herkese hangi gelişim döneminde bulunursa bulunsun yardım sağlamak gerekir.

➔ Rehberlik ve Psikolojik Danışma da gizlilik esastır.

Rehberlik ve Psikolojik Danışmada Hizmetlerinin verilişi sırasında danışanın mahremiyetine saygı duyulur, onun sırlarını saklamaya özen gösterilir. Psikolojik danışma durumlarında danışmanın sağladığı güven ortamı içinde danışan bazen kendisine itiraf etmediği, söyleyemediği yaşantılarını danışmanla paylaşabilir.

➔ Rehberlik Tüm Öğrencilere Açık Bir Hizmettir.

Rehberlik yardım isteyen herkese yapılan bir yardımdır.

5- Problem Alanlarına Göre Rehberlik

- Eğitsel rehberlik
- Mesleki rehberlik
- Kişisel- sosyal rehberlik

olarak bir sınıflandırma yapılmıştır.

Eğitsel Rehberlik

Eğitsel rehberlik hizmetlerinin genel amaçlarını, öğrencinin okula ve okulun bulunduğu çevreye uyum sağlaması, etkin ders çalışma becerilerini kazanması, eğitsel kararlar vermesi ve seçimler yapması, başarıyı engelleyen etmenleri azaltma ya da ortadan kaldırma, öğrencilerin ilgi, yetenek ve eğitim özelliklerine uygun bir eğitsel ortam oluşturma, okul yaşamı ile mesleki yaşamı arasındaki ilişkiyi sağlama oluşturmaktadır.

Mesleki Rehberlik

Mesleki rehberlik bu anlamda bireyi tanıma, meslek alanlarını tanıma ve bireyin kişisel özellikleri ile mesleklerin gerektirdiği özellikler arasındaki bağlantıyı kurarak kendine en uygun mesleği seçmesine yardım etme olarak üç aşamada gerçekleştirilmektedir.

☙ Kişisel Rehberlik

Kişisel rehberlik öğrencilerin " kişisel- soysal" gelişim ihtiyaçlarını karşılamak ve böylece onların kişisel gelişim ve uyumlarına yardımcı olmak amacıyla yürütülecek hizmetlerdir.

Kişisel Rehberlik Hizmetlerinin Kapsamı

- Atılganlık becerilerini geliştirme
- Günlük yaşam becerileri geliştirme
- İletişim becerileri geliştirme
- Sorun çözme becerileri geliştirme
- Öfkeyle baş etme becerileri geliştirme
- Kaygıyla baş etme becerileri geliştirme
- Çatışma çözme becerileri geliştirme
- Karar verme becerileri geliştirme
- Zaman yönetimi becerileri geliştirme
- Öz saygı geliştirme
- Sorumluluk ve görev bilinci geliştirme
- Oto kontrol becerileri geliştirme
- Özgüven becerileri geliştirme

6-Rehberlik Servislerinde Hangi Hizmetler Verilir?

➲ *Psikolojik Danışma Hizmeti*

Bireyin karar verme ve problem çözme ihtiyaçlarını karşılayarak gelişim ve uyumunu sürdürmesine yardımcı olmak amacıyla bireyle yüz yüze kurulan psikolojik yardım ilişkisidir.

Bu yardımı alan kişiye "Danışan",yardımı veren kişiye "Psikolojik Danışman" denir.

Okullarda psikolojik danışma hizmetinden ,çeşitli uyum sorunlarını çözmek isteyen ,başarısızlık,karar verme güçlüğü,vb. problemleri olan öğrenciler olduğu kadar kendini tanımak ve geliştirmek isteyen herkes yararlanabilir.

➲ Oryantasyon Hizmeti (Yeni Ortama Alıştırma)

Bu hizmet bir okula yeni başlayan öğrencilere ,eğitim yılı başında ,okulu,kurallarını,işleyişini tanıtmak,okul ve o çevrede ihtiyaçlarını nasıl karşılayacakları hakkında bilgi vermek ve böylece yeni girdikleri ortama kısa sürede alışmalarına yardımcı olmak üzere yapılan çalışmalardır.

➲ *Bireyi Tanıma Hizmeti*

Öğrencinin gelişimine ve uyumuna yardımcı olabilmek için onu tanımak gereklidir.Bireyi tanımada amaç,bireyin kendini tanıması,kendi özellikleri hakkında bilinçlenmesi,kendini zayıf ve kuvvetli yönleriyle görüp kabul etmesini sağlamaktır.Tanıma hizmetlerinde en önemli görev sınıf öğretmenine düşer.

➲ *Bilgi Toplama ve Yayma Hizmeti*

Öğrencinin gerek duyabileceği her türlü bilgiyi onun yararlanmasına sunmak için yapılan çalışmalardır.

Ör: üst eğitim kurumları,üniversiteler ve koşulları, sınav bilgilendirmeleri, okuldaki ve çevredeki eğitsel ve kültürel etkinlikler vb.

Yöneltme ve Yerleştirme Hizmetleri

Öğrencinin kendine uygun bir eğitim kurumuna, branşa,işe ya da mesleğe yönelmesi ve o konuma yerleşmesi için yapılabilecek yardım hizmetleridir.

➲ *İzleme ve Değerlendirme Hizmeti*

Yapılan önceki hizmetlerin bir devamı gibi düşünülebilir.

Yöneltme ve yerleştirme sürecinin sonucu ne olmuştur?

Psikolojik danışma yardımı alan öğrencide bu hizmetin sonucu beklenen değişiklik gerçekleşmiş midir?

➲ *Müşavirlik (Konsültasyon) Hizmeti*

Okuldaki rehberlik uzmanının ,öğretmen ve yöneticilerin ortak bir rehberlik anlayışı kazanmaları,bu alanlardaki bilgi ve becerilerini artırmaları için onlara yardımcı olmasıdır.

Bir diğer deyişle okuldaki rehberlik uzmanı ile öğrencinin eğitimi ve yetiştirilmesi ile ilgili bir yada daha fazla sayıda kişinin (öğretmen,yönetici,veli…)işbirliği içinde,

öğrencinin gelişmesine yönelik olarak kurdukları yardım ilişkisidir.